

Богданкаво Пресе

Уредништво и администрација:
Београд, Добричина 30/II

Примеран 5.— динара
Преплату прима «Пресе» за:
продају новина и часописа
Београд, Влајковићева 8.

Третплата, тромесечно 48.—
дин., полугодишње 96.— дин.
годишње 192.— динара.

БЕОГРАД, СУБОТА, 29 ЈУЛА 1944

БРОЈ 140 — ГОД. IV

РУКОПИСИ СЕ ПРИМАЈУ, ПА ШТАМПАЈУ ИЛИ БАЦАЈУ

ВРУЋА ЖЕЉА ГЕНЕРАЛА КОЧЕ ПОПОВИЋА

КОЧА: — Друже маршале, молим да ме скинете са положаја команданта Н. О. В.-а у Србији, јер ће ме у противном скинути сам српски народ...

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

У ГЛАВНОМ ШТАБУ РАДИО МИЛЕВЕ

Лица: Гавра, Бора, Пера и Гргур
ГАВРА: — Бре, беше ли му ово српски?

БОРА: — Па, овај, требало би да буде. Ово је сада била емисија за пријатеље Југославе. Али, право да ти кажем, ни ја га некако нисам могао да разумем.

ПЕРА: — Врло важно. Као да нама и треба све баш да разумемо.

ГРГУР: — Право каже. Ја своје вести већ имам готове.

ГАВРА: — Е, па нећемо тако. Није то солидно. Ја донео

пиће, а ви сада да будете по вестима јачи од мене! Него треба да се лепо договоримо шта има ново, па да сви имамо једнаке вести. Овако ја испадам да сам слабије обавештен од вас, а то није ред.

БОРА: — Може и тако. Сад само још једно: Да неко од нас научи неки други језик, па да слушамо на том језику, јер изгледа да смо ми некако заборавили српски којим лондонски спикери тако вешто владају.

ГРГУР: — Па онда би било најбоље да учимо српски...

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Телеграм генерала Коче Поповића маршалу Титу

Главни стан маршала Тита, 29 јула.

У главни стан маршала Тита стигао је радиотелеграм генерала »Народно-ослободилачке војске« г. Коче Поповића, упућен врховном команданту Јожи Броз. Телеграм гласи:

»Друже Пепи, скидај ме са покложаја главног команданта НОВА у Србији, јер ће ме иначе скинути сами Срби. Твој одани — Коча, генерал.«

НЕСПОРАЗУМ У СПОРАЗУМНОЈ ВЛАДИ ШУБАШИЋ-ТИТО

Дрвар, 29 јула (агенција »Нова Југославија«).

Овде су се пронеле вести да је дошло до неспоразума између Ивице Шубашића и Јосипа Броза по једном важном питању. На једној од првих седница министарског савета Иван Шубашић одржао је говор у коме је истакао своје напоре да дође до консолидације политичких прилика у Југославији. Између осталог нагласио је да је у ствари његова

заслуга што се сада Срби могу да сведу на оно бројно стање које одговара демократском принципу о једнакости. Титов претставник у влади министар Вукосављевић цело је време ћутао, а после седнице послао је исцрпан извештај свом шефу Јосипу Броз.

»Моја је заслуга, а не Ивана Шубашића, да су Срби сведени на 4 милиона припадника, од 8, колико их је било у почетку рата. Поручите Шубашићу да ћу бити присиљен да с њим прекинем све везе, уколико би он наставио да на тај начин оспорава моје заслуге« тако је на тај извештај одговорио маршал Броз.

ИЗЈАВА СРЕТЕНА ВУКОСАВЉЕВИЋА

Каиро, 29 јула (АА)

Овдашњем дописнику Рајтера, министар у Шубашићевој влади, Сретен Вукосављевић дао је следећу изјаву:

»Поводом мог именованја од стране Тита за југословенског министра, у европској штампи објављена је моја биографија, али нетачно. Скоро сви листови тврде да сам ја био професор Београдског универзитета. То није тачно. Ја нисам уопште професор, а камо ли универзитетски. У педагошку струку спадам. Једно време био сам учитељ основне школе у селу Коритима, срез Бијелопољски и то врло кратко време.«

Маршал Тито није болестан

Бари, 29 јула (Стефани)
 Овамо су стигле вести да је маршал Тито тешко оболео. После проверавања тих вести у

»Главном стану Народно-ослободилачке војске« показало се да су те вести биле алармантне и злонамерне. Тачно је само то да је једно време маршал Тито patio од стомака, и то само кратко време, после једне пијанке на којој су учествовале и храбре партизанке.

— Шта си ти сео овде горе и пецаш!
 — Дабоме сео сам и пецам.
 — Па што мислиш да упецаш!
 — Хоћеш ли да ми платиш литар вина, ако ти кажем!
 — Хоћу.
 — Ето сео сам да упецам неку будалу која би ми платила литар вина.

ШУБАШИЋ ВРШИ КОНЦЕНТРАЦИЈУ ВЛАСТИ

Лондон, 29 јула (Јунајтед прес)

На питање познатог југословенског новинара и дописника »Политик« г. Гргура Златопера, које је поставио југословенском премијеру г. Шубашићу, поводом сконцентрисања власти, г. Шубашић је изјавио:

— Није тачно да ја скупљам власт. Прво, познато је да ја никакве власти и немам. Не располажем чак ни са златом Народне банке Краљевине Југославије, јер се за исто побринуо Рудица Бићанић. Да сам вишеструки министар то је тачно. Међутим морам да кажем да је то идејни утицај мог министарског колеге г. Марушића.

НОВА ПРИЗНАЊА РУЗВЕЛТУ

Вашингтон, 29 јула

Како се из Вашингтона саопштава, признао је Рузвелт де Гола, а овај је за узврат признао њега. Том општем признавању придружио се сада и Стаљин, који је Рузвелта наименовао за адмирала Атланског океана и Пацифика, али само »до опозива«.

Основни преглед СКАНДАЛ НА КОНГРЕСУ ДЕМОКРАТА У ЧИКАГУ

Чикаго, 29 јула

Јунајтед прес јавља:

Овде је одржан конгрес Демократске странке, ком приликом су одређени кандидати за потпретседника САД за наступајуће претседничке изборе. На конгрес је дошао у име црнаца и »Божански отац«, који је благословио рад демократа, али уз слов да демократски настоје да се обустави закон о линчу, а у складу с демократијом.

— Иди у Либертију, — упадали су бели демократи свом црном другу у реч.

»Божански отац« био је стрпљив и није се дао ометати:

— Господо, закон о линчу тешко погађа припаднике моје расе. Ја сам антирасиста и сматрам да би и ви требало да то будете. Уосталом, то су највиши принципи овога рата, за антирасизам овај рат се води. Ја лично, иако сам »Божански отац« ништа немам против белаца. Код мене су као свештенице намештене неке беле герле са Бродвеја и сасвим лепо се с њима слажем.»

У сали је настала велика гужва. Демократи из јужних држава почели су да бацају јаја на »Оца«, док се кроз свеопшту грају чуо продоран глас шефа Кју-клукс-

клана г. О'Конелија: »На грану с њим, на грану!»

Сенатор Бул једва је успео да смири духове, када се јавио за реч поглавица Индијанаца »Бели коњ«, који је по демократском принципу, који влада у САД, тражио да се место Индијанаца у резервате ставе белци.

— А шта ћемо с вама! — заграјали су неки демократски делегати.

ОСТАВКА БЕНЕДЕТА КРОЧЕА

Напуљ, 29 јула (Стефани)

Познати италијански филозоф Бенедето Кроче, министар без портфеља у Бономијевој влади, дао је оставку као министар. Поводом своје оставке филозоф Кроче примио је унутрашње-политичког уредника »Стефанија« коме је дао следећу изјаву: »Данас сам предао претседнику Бономију оставку на мој положај министра без портфеља. Како је цела влада без портфеља, то је мој положај постао илузоран у тој ситуацији.«

ФОРМУЛЕ НИСУ ВАЖНЕ

Отава, 29 јула (АП)

Канадски претседник Макензи Кинг упитан зашто канадска вла-

да неће да призна де Голова комитет за провизорну француску владу изјавио је да формуле нису важне. У деголистичким круговима та изјава је примљена са извесним разочарењем, јер није јасно формулисана и сада се не зна да ли је садашњи однос према Канади формула, или то тек треба да буде.

— У вечна ловишта, код Манитуга, добацио је г. Дилингер млађи.
 Сем ових, и још неких инцидентата, демократски збор закључен је у највећем реду те је донета резолуција у којој се каже да Демократска странка тражи да се настави рат по сваку цену против нацистичке Немачке симбола свих угњетавања, која се врше над разним расама.

да неће да призна де Голова комитет за провизорну француску владу изјавио је да формуле нису важне. У деголистичким круговима та изјава је примљена са извесним разочарењем, јер није јасно формулисана и сада се не зна да ли је садашњи однос према Канади формула, или то тек треба да буде.

На испиту запита професор немачког језика Јовицу:

— Како се каже немачки »има«, а како се каже »немак«!

Јовица, који много слуша »птицу« на радиу одговара спремно:

— Немачки се каже »немак« ахтунг, а »има« ахтунг-ахтунг.

ФОРМИРАЈУ СЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИ ДОБРОВОЉАЧКИ ОДРЕДИ ЗА СОВЈЕТСКО-НЕМАЧКИ ФРОНТ

Техеран, 29 јула (ТАСС)

Овдашња југословенска колонија одлучила је на једној конференцији да се приступи формирању одреда »Народно-ослободи-

лачке војске Југославије«, који ће бити упућени на совјетско-немачки фронт, да помогну »Црвеној армији«. Међутим, после се констатовало да у целој југословенској колонији нема ни једног Србина, већ да целу колонију, углавном, сачињавају Јевреји. Како се ставило на гледиште да у тим одредима буду прави Југословени, то је сада југословенска колонија расписала награду, која ће бити подељена свакоме ко открије довољно правих Југословена за »Народно-ослободилачку војску«.

Шеф југословенске колоније г. Мојсе Барух изјавио је дописнику ТАССа да верује да ће ова акција имати позитивних последица за даљни развој рата.

— Драги пријатељу, шта ће нам овај гавран у кући!

— Хтео бих да се уверим, да ли је истина да гавран може да доживи 300 година...

Власник и издавач: »Просветна заједница« в. д. Добрачина бр. 30/II.

Штампа: Штампарија »Луча«, Кр. Наталија бр. 100, Тел.: 21-172.

Сваке недеље ПРИША

ЈЕФТИНИЈЕ ЈЕ СКУПЉЕ

— Немој ти да се петљаш у женске ствари. — говорила је често госпођа Соа свом мужу Мику, кад би овај доносио са пијаце воће, поврће или зелен. — Ти можда умеш да радиш у канцеларни или чак и да купиш рибу, али на пијацу ти не треба да идеш, јер ће сваки да те превари и да ти затражи дупло већу цену, а ти да је платиш. Остави ти то мени. Ја имам своје сталне добављаче, умем и да се пођам и мене неће нико да превари.

Много је трпео од тога понос господина Мике, али што да ради? Али једном му се учини да је дошла прилика, да и он жене узврати истом мером. Било је то, кад је дошао на ручак и — по обичају — пре ручка „тргнуо једну литру“. Одмах је препознао, да је то нека нова ракија.

— Јесте. — рече госпођа Соа. — Дошао човек да понуди, мени се допала па ја узела једну литру.

— А колико си платила? — пита господин Мика.

— Па, седам стотина динара.

Е, сад је наишао велики момент за господин Микину освету.

— Шта рече? Седам стотина! Бог те видео, жено, па јеси ли ти луда? Па ја овакву ракију, и још бољу, могу да добијем за пет стотина динара!

— Е можеш! Ваљда у својој канцеларни.

Господин Мика се возбиљи.

— Слушај, Соја, ово је сада озбиљна ствар. Ја се у твоје женске куповине не петљам, али немој ни ти у моје мушке. А ракија је мушки посао. И немој да мислиш да ја немам своје сталне лиферанте као и ти.

Па да докаже истинитост својих речи господин Мика оде одмах сутрадан код свог сталног бифеције и купи литру најљуће ракије. Истина, платио је чак седам стотина и педесет динара за једно са флашом, али шта мари.

Код куће ће он да каже друкчије. Па и рекао је:

— Па и не кошта пет стотина, него свега четири стотине и педесет.

Госпођа Соја је пробала ракију и ђутала. Била је побеђена. Ракија коју је купио њезин муж била је стварно и боља и јефтинија.

— Па што ниси узео више кад је тако јефтино?

Господин Мика се поносно насмеја.

— А зашто? Кад нам буде требало, узнемо нову. Мени мој Пера даје по исту цену колико ми затреба и кад ми затреба.

Два дана доцније вратио се господин Мика увече кући и нашао код своје жене окупљено друштво. Госпођа Соја имала је „жур“. Било је неколико њених пријатељица, које су се наизменично позивале на „јаузи“, сваког дана у недељу код једне друге. Чим су госпође угледале Мика, а оне као на команду све проговориле:

— Ју, драги господин Мика... Хоћете ли и мени да узмете, господин Мика... Одмах сутра ћу да вам донесем флашу...

— Та шта је, госпоје? Што сте ме нападе? О чему се ради?

— Ето, драги Мика — рече његова жена у име својих другарица. — Госпоје пробале ону ракију коју си ти онако јефтино купио, па те моле да и њима узмеш свакој по једну литру. Ја сам им у твоје име већ и обећала, јер теби то неће бити тешко, пошто теби твој Пера даје колико ти треба. Јел' да хоћеш?

Господину Мики се заврти пред очима. Пет жена и за сваку треба из свог џепа да надоплати по три стотине динара! То је њега она литра у ствари стајала близу две хиљаде динара. Али, помоћи није било. Тек кад је донео свих пет литара кући саопштио је својој жени да је његов Пера умро и да у будуће она опет купије ракију.

КЛАСИЧНИ ЦИТАТИ У САВРЕМЕНОМ РУХУ

СЕЉАК (у чијем су се воћњаку сместили београдски „зечевићи“): — Дуни, ветре и расте-рај њихову бестидност.
(Шекспир, Краљ Лир)

ТРАМВАЈСКИ КОНДУКТЕР: — Одбаците сваку наду, ви који сте ушли.
(Данте, Пакао)

ПУТНИК НА ТРАМВАЈУ: — Па ипак се креће...
(Галилео Галилеји)

ШЕФ КЛАНИЦЕ (уочи делења меса грађанству): — Коња, коња ми дајте. Краљевство дајем за коња.
(Шекспир, Ричард II.)

СТИЛСНО ПИСМО МИЦЕ „ОСТРАГУШЕ“

Море Милена!

За твоји скандали прочуло се чак овде у Кумодражу. Батали ти то, јер ће се слабо проведеш. Мислиш, море, што мене сада нема, може ти да вршиш упаде код Пера и да га локалишеш од мене. Ама ћу ја једног дана да пикирам одавде у Београд, па кад спустим »џилим« на тебе има да те нема.

Много те поздравља твоја стара пријатељица

Мица »Острагуша«

КАД ЛОВЦИ ПРЕТЕРАЈУ

Јоца је узео у закуп једно ловиште.

— Па како си задовољан са својим ловиштем? — пита га пријатељ. — Има ли доста дивљачи у њему?

— Како да нема, — хвали се Јоца. — Све гране на дрвећу у мом ловишту пуне су препелица.

— Иди молим те! Па препелице не седе на гранама!

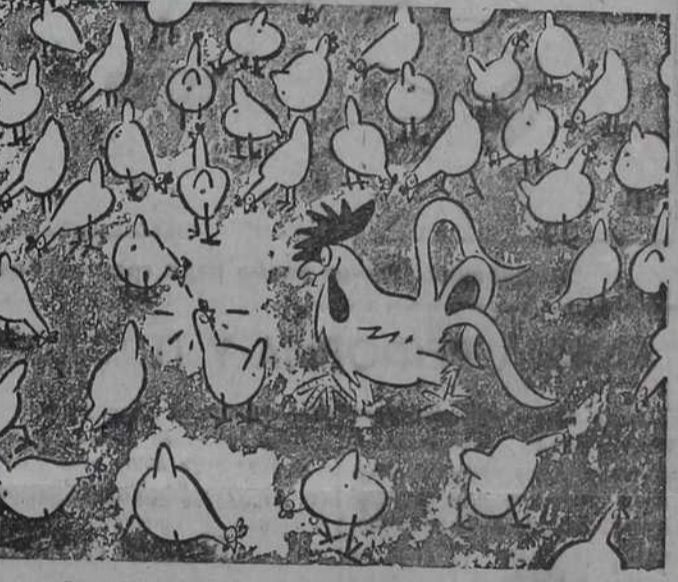
— Будало једна. А где да седну кад је доле на тлу већ све пуно и препуно.

У ЕРИ ИЗГРАЂИВАЊА СКЛНИШТА

— Што радиш то, бре!

— Ето, копам склониште у случају ваздушног напада.

— Госпођице, зар тако сами...

АНЕГДОТЕ

Највећи терет Француске

Чувени архитекта за време владе Луја XV, Ипо, саградио је у близини Орлеана један мост за који су његови противници тврдили да је лоше конструисан и да не може да поднесе неко веће оптерећење. Једног дана превоз се преко моста и маркиза Помпадур, у историји толико чувена љубавница Луја XV. Пријатељи Ипоа констатовали су то са задовољством а један од њих рече: — Сада Ипо може да докаже да је његов мост солидан, јер је издржао највећи терет целе Француске.

што да се ради. Претежан број већника био је решен да пошаљу краљу кључеве града. Међутим један стари, дебели већник мирно је спавао у својој фотељи и гласно хркао. Пробудили и њега да га питају што и како он мисли.

— Јели краљ затражио предају града и кључеве! — запита он.

— Још није.

— Онда сачекајте да он то уради — рече дебели и заспа поново.

БОЉЕ ЈЕ МУДРО СПАВАТИ НЕГО ЛУДО БДЕТИ

Године 1672 стајале су трупе француског краља Луја XIV недалеко од Амстердама. Амстердамска општина одржала је већање

После неколико дана повукле су се трупе француског краља из целе Холандије и Амстердам је био спашен захваљујући само мирним живцима дебелог већника.

— Јеси ли видела како ми се ова лепа млада девојка насмешила!

— Није ни чудо. А ја сам се насмејала кад сам те први пут видела.

Сегено макалама...

ДРЖИ СЕ ПРОПИСА

Лекар: — Дакле, а што се тиче алкохола придржавате ли се ви мојих савета?

Пацијент: — Дабоме. Пијем свега литру вина на дан.

Лекар: — Како? Литру? А ја сам вам дозволио највише пола литре.

Пацијент: — Тачно. Али пола литре ми је дозволио један друг лекар.

Увен је он нрив

Млада жена пита свог мужа:

— Јеси ли упамтио где сам ја ставила кључ од сандука!

— Нисам.

— Па то је просто страшно како си ти расејан.

ДА ПОСАО БОЉЕ ПОЂЕ

— Несрећниче, знаш ли да си својом праћком разбио комшији прозор, ко ти је дао праћку?

— Стаклорезац.

СТАЛАН ГОСТ

Госпођа је закирила у кухињу и видела да за столом седи неки војник и блажено пијуцка вино. Служавка Анка рече поцрвенивши:

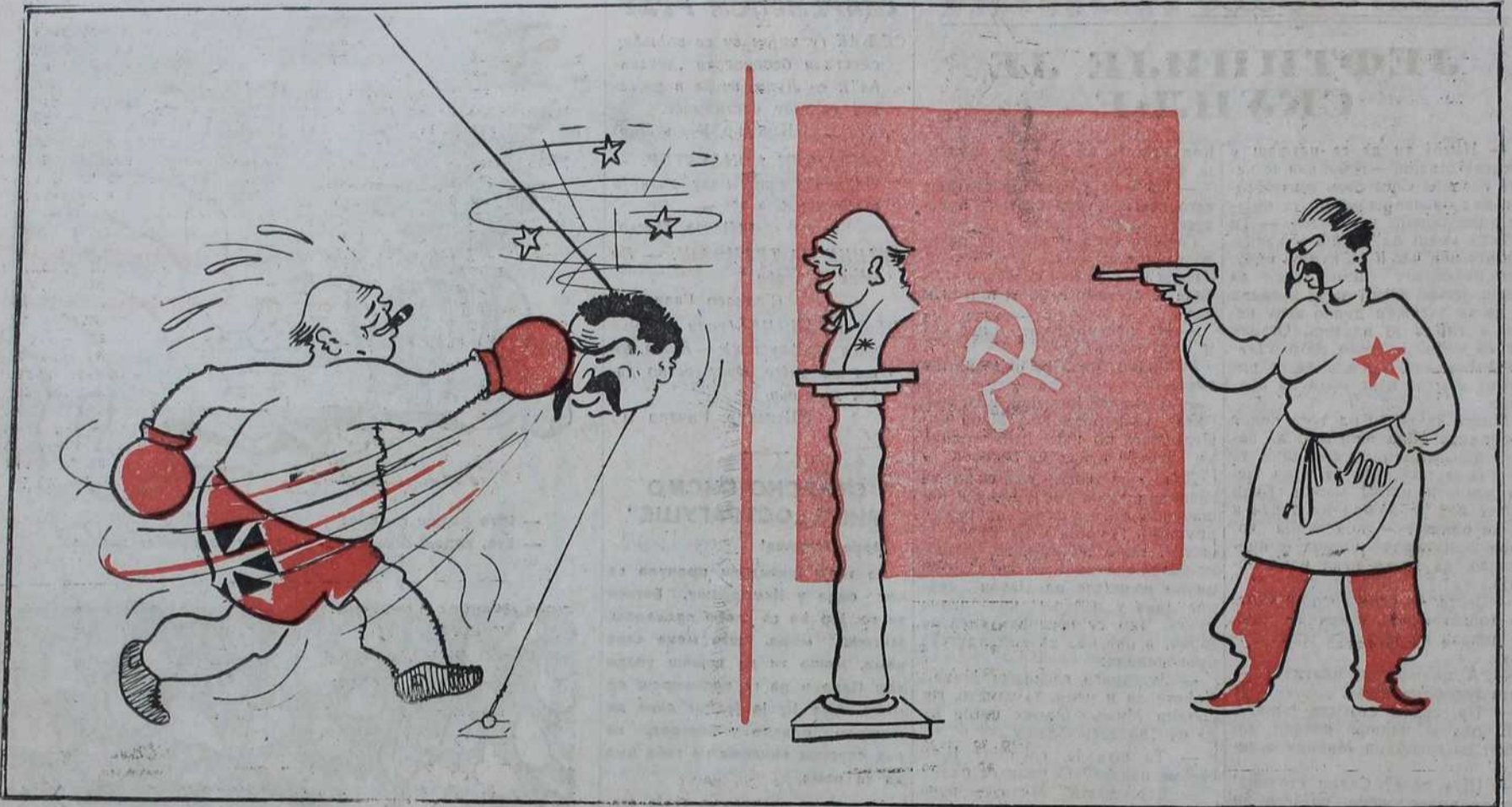
— Знате, госпођо, ово је мој брат.

— Збиља — насмеши се госпођа. — Онда то значи да је девојка која је пре вас служила код мене била ваша сестра.

ПОРОДИЦА ЗЕЧЕВИЋ

ЧЕРЧИЛ И СТАЉИН КАО СПОРТИСТИ

У доколици, Черчил веома радо тренира бокс...

... а Стаљин се на разним предметима вежба прецизном гађању.

ВАЖНА РЕФОРМА У ПОСЛОВАЊУ „ДИРИСА“

Како из добро информисаних кругова сазнајемо, извршена је у „Дирису“ једна важна и далековидна реформа, коју ће сви Београђани поздравити са највећим одушевљењем. Не ради се додуше о томе, да се следовања повећају, него, у будуће неће више београђани добивати своја следовања „по глави“. Београд-

ска публика, колико је до сада добила по глави добила је али у будуће тога више неће да буде, јер се тај метод није пока-

зао нарочито ефикасним Уопште се више неће узимати у калкул главе, него стомаци, што је свакако и оправданије.

Нова школа у Пиносави

Пошто су средње школе већ „децентрализоване“ и смештене у Мали и Велики Мокри луг, Јајинце, Раковицу, Миријево и тако даље, решено је, да се у Пиносави оснује Висока школа за физичко васпитање. Засада одржаће се само курсеви за јачање мишића на ногама и то практичним вежбањем у пешачењу сваког дана из Београда у Пиносаву изјутра и натраг увече.

За ове курсеве пријавило се много кандидата, а и наставнички кадар је обезбеђен.

Замрачење

— Јеси ли купио црну хартију за замрачење!

— Море, каква црна хартија. Поставим ја моју ташту на прозор, па да видиш сваком се смрктине кад погледа у наш пенџер.

ЕНЕРГИЧАН МУЖ

— Кажеш, да се никада не препиреш са својом женом? Па како ти то полази за руком?

— Имам ја врло једноставан начин. Кад год она почне да ми нешто прича ја само кажем мирно, али енергично и строго: „Тишина“ и онда не проговорим више ни једне речи.

БЕОГРАДСКИ ЂАЦИ НЕ ПОЛАЖУ ГИМНАСТИКУ

У нашој средњој настави последњих месеци догодиле су се велике промене. Гимназије више не раде у Београду већ по разним шћиварима око Београда Како похађање школа по шћи-

варима изискује велики напор од ђака то је одлучено да се укину испити из гимнастике, јер се сматра да су се ђаци искувише вагимнастицирали пешачећи до нових „учионица“.

АКТУЕЛНА ПИТАЊА

— Да ли се Иван Шубашић зато зове Шубашић, што му је неко у породици био за време Турака турски субаша и водоноша!

— Када ће почети да се одвози ђубре са београдских улица!

— Пред зградом „Политике“ постоји још од 6. априла срушена телефонска кабина. Да ли ће се та кабина 1951 године оправити или бацити у старо гвожђе!

— Зашто секретарица једне петње позорице није постављена као глумица, када се зна да одлично глуми!

„Вучје јаме“ Народна позоришта

Народно позориште даје познату Веберову оперу „Чаробни стрелац“ без треће слике „Вучје јаме“. Управа Народног позоришта стала је на исправно гледиште, да у околици Брегалничке улице, где се сада дају претставе има толико разних рупа, рупчага и јама, да публика може и после претставе да бира по вољи, па није потребно да се с тим замара и на самој претстави.

Пошта „Бодљикавог прасета“

Живорад М., Пожаревац. Неписане песме не могу ни да се оцене. Ако си и другим редакцијама само претио да ћеш им послати своје песме, а ниси им слао ништа, није ни чудо што ти нису одговорили.

Феликс, Кад си знао чорбу да запржиш сад је и покусај сам или у друштву оног свог пријатеља, који те је раније саветовао.

Перица, Београд. Ваше шале су прочитане и предате на надлежно место, то јест фабрици сирћета, која можда може да се користи њима.

МЕЂУ ПРИЈАТЕЉИЦАМА

— Знаш, — прича Вера својој пријатељици Нади, — кад сам се ја родила, обећао је мој тата да ће сваке године на мој рођендан да положи у банку на моје име хиљаду динара. И тако ја сада имам већ двадесетпет хиљада, не рачунајући камате.

— Па то не треба да замариш свом тати — рече Нада. — Видиш и сама како су тешка вре-

мена, па није ни чудо што није могао сваке године да изврши своје обећање

Слзвуй радио Милеве саопштила:

Пажња! Пажња! Велике формације београђана у налету са Теразија, Дорћола и Палилуле крећу ка Малом и Великом мокром лугу, Кумодражу и Торлаку. У простору око станица нема никаквих формација.

Трписто малог Јовице

Длаги, цика уледнице, пао сам на испиту и Побего код Јове Сустела. И он ми дао Двајес банке да купим цигале, а ја купио кутуљу бугалске и јос десет комада, па плодо одма и заладио две банке и влатио све пале јови, он Ми онда дао педесет банке да купим јос цигала и да плодам и да заладим. Ми сли цика јова да сам ја неки флајел па да чу му све пале дати ста заладим, јес, није. Него ко да Мени не тлеба пала ионако Сам своди стално. Купио сам за педесет банке цигале, све саме бугалске и Отисо код малкове Цлвке да плодајем оним флајелима ста иглају Лулет све по двадесет банке пакло.

Тако Сам плодо све цигале и заладио двадесет банке цисто па сам имо седамдесет банке да влатим јови Сустелу. Ја нисам флајел, могу му дати само десет банке заладе и његове Пале, то му је доста а мени Да остане цисто десет банке за мене и да и ја иглам Мало тај лулет да плобам слепу не били Заладио неку палицу.

Ови длаги флајели Отелали ме, казу бели свлцо ал кад су виде-

ли дале пустија Ме да иглам колко хоцу и ја сам игло све док нисам изгубио све пале целих седамдесет банке.

онда су ме отелали казу бези свлцо ниси висе интелесантан, немас пале а ја тео да одем, па одједном нисо на ме цале јел ме тлази по целом београду Од како сам побего од куце, Ласпали ми јос тли самала а ја сам знао да Чу код куце добити од кева јос тли и од Тете Кате јос тли и да це влаг да ме однесе па ми се смлкло плед оцима. Где се скитас мангупе пито ме цале и само ме вуце за уво коцкас се јели јел ти ја зато дадо пале бас је будала ко да Ми је он дао пале а не јова Сустел јо, тај кад ме довати негину Ми теске батине Незнам ста да ладим молам Блзо да завлсим Писмо па цу вам се дуги Пут јавити опсилније.

Вас
Јовица